

TIẾP TỤC ĐỔI MỚI CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG ĐỐI VỚI ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN TRONG GIAI ĐOẠN CÁCH MẠNG MỚI

PHẠM NGỌC YẾN (*)

Tóm tắt: Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức gắn với việc nâng cao trình độ, nhận thức lý luận chính trị của cán bộ, đảng viên luôn được Đảng ta đặc biệt quan tâm chú trọng; là tiền đề căn bản và rất quan trọng để thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Đây cũng là một trong những nội dung, yêu cầu quan trọng của Nghị quyết số 21-NQ/TW Hội nghị Trung ương lần thứ năm, khóa XIII về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới. Vì vậy, cần tiếp tục đổi mới, tăng cường bồi dưỡng chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới ở Việt Nam.

Từ khóa: Cán bộ, đảng viên; đổi mới; giáo dục chính trị, tư tưởng.

Abstract: The operations of political, ideological and moral education in association with promoting the level and awareness of political theory of cadres and party members have always received special attention from our Party and serve as the basic and very important foundation for realizing the country's socio-economic development goals. This is also one of important contents and requirements set out in the Resolution No. 21-NQ/TW of the 5th Plenum of the 13th Central Committee of the Communist Party of Vietnam on strengthening the consolidation and development of grassroot-level party organizations and improving the quality of the Party members in the new period. Therefore, it is necessary to continue reforming and strengthening political training for cadres and party members to meet the requirements and tasks in the new revolutionary period in Vietnam.

Keywords: Officials and party members; reform; political and ideological education.

Ngày nhận bài: 02/8/2022

Ngày biên tập: 09/8/2022

Ngày duyệt đăng: 16/8/2022

1. Yêu cầu khách quan phải tiếp tục đổi mới công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động của Đảng ta; có tác động mạnh mẽ đến cán bộ, đảng viên nhằm tuyên truyền và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước. Qua đó, hình thành ở đội ngũ cán bộ, đảng viên thế giới quan,

phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cách mạng; xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, củng cố và nâng cao niềm tin vào con đường phát triển của đất nước và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam; đấu tranh chống lại những luận điệu sai trái, phản động, trái với lợi ích của dân tộc. Từ khi còn hoạt động bí mật cho đến khi trở thành Đảng cầm quyền, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đã có những đóng góp hết sức quan trọng, góp phần vào những thắng lợi vẻ vang của cách mạng Việt Nam. Vì vậy, Đảng ta luôn khẳng định công tác giáo dục chính trị, tư tưởng phải đi trước, mở đường cho việc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, nhất là đối

(*) ThS; Trường Chính trị tỉnh Vĩnh Phúc

với những nhiệm vụ khó khăn, phức tạp hoặc ở những thời điểm có tính bước ngoặt của cách mạng.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, Đảng ta chỉ rõ công tác giáo dục chính trị, tư tưởng thời gian qua vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra. Cụ thể là chất lượng, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của một số tổ chức cơ sở đảng còn hạn chế; chậm đổi mới phương thức tập trung dân chủ; chất lượng sinh hoạt chi bộ, đảng bộ cơ sở, tinh thần tự phê bình và phê bình, công tác đánh giá, xếp loại còn nhiều bất cập. Một số cấp ủy cơ sở chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu; chưa chủ động, kịp thời kiểm tra tổ chức đảng, đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm; thiếu sức chiến đấu, dễ xảy ra tiêu cực, tham nhũng, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật... làm giảm niềm tin của Nhân dân với Đảng.

Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Hội nghị Trung ương lần thứ năm, khóa XIII (Nghị quyết số 21-NQ/TW, khóa XIII) về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới, nêu rõ vẫn còn một bộ phận đảng viên: "... phai nhạt lý tưởng cách mạng, thiếu bản lĩnh chính trị, đấu tranh tự phê bình và phê bình yếu; tinh thần trách nhiệm, ý chí phấn đấu giảm sút; chưa gương mẫu, sống thực dụng; suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", vi phạm nguyên tắc, kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật. Nhận thức về Đảng, động cơ phấn đấu vào Đảng của không ít đảng viên chưa đúng, không trong sáng"⁽¹⁾. Những hạn chế đó có thể dẫn đến nguy cơ rất lớn, như Đảng ta nhiều lần cảnh báo: sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" là một bước ngắn, thậm chí rất ngắn, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc.

Đảng ta chỉ rõ nguyên nhân của những hạn chế nêu trên là do: "Một số tổ chức cơ sở đảng buông lỏng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, chưa nắm chắc diễn biến tư tưởng

chính trị, đạo đức, lối sống của đảng viên; đánh giá, xếp loại chất lượng tổ chức cơ sở đảng, đảng viên còn biểu hiện nể nang, hình thức, nặng về thành tích; chưa làm tốt công tác quản lý, kiểm tra, giám sát đảng viên, việc chuyển sinh hoạt đảng, xét miễn sinh hoạt đảng còn lỏng lẻo; chưa thường xuyên rà soát, kiên quyết sàng lọc đưa đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng"⁽²⁾.

Để phát huy những kết quả, thành tựu đã đạt được và khắc phục những hạn chế nêu trên, Nghị quyết số 21-NQ/TW, khóa XIII nhấn mạnh: "Đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận chính trị cho đảng viên. Chủ động nắm tình hình, diễn biến tư tưởng, kịp thời định hướng cho đảng viên trước những vấn đề phát sinh; tăng cường trách nhiệm của đảng viên trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch... Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, nâng cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện về bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, "tự soi", "tự sửa", đề cao danh dự, lòng tự trọng của đảng viên"⁽³⁾. Do đó, toàn hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở cần cụ thể hóa Nghị quyết số 21-NQ/TW, khóa XIII bằng các chương trình, kế hoạch, đề án... với mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp cụ thể để tổ chức triển khai thực hiện thành công Nghị quyết quan trọng này.

2. Giải pháp tiếp tục đổi mới công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên trong giai đoạn cách mạng mới

Một là, các cơ quan, tổ chức trong toàn hệ thống chính trị cần tiếp tục thống nhất nhận thức về tầm quan trọng của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Đây là bộ phận cấu thành đặc biệt quan trọng trong toàn bộ hoạt động của các tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên; là lĩnh vực trọng tâm để xây dựng, bồi đắp nền tảng tư tưởng và bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên, qua đó tuyên truyền, giáo dục, động viên cán bộ, đảng viên thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Và đây cũng là nhiệm vụ của tất cả đảng viên, trước hết là của cấp ủy và người đứng đầu các tổ chức đảng; phải thực hiện

thường xuyên, liên tục, rộng khắp để cán bộ, đảng viên thống nhất và nâng cao hơn nữa nhận thức đúng đắn, đầy đủ, toàn diện về vai trò, tầm quan trọng của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị, công tác chuyên môn của các cơ quan, tổ chức trong toàn hệ thống chính trị.

Các cấp ủy đảng và đảng viên, nhất là đồng chí bí thư cấp ủy và thủ trưởng các cơ quan, đơn vị cùng cấp cần thống nhất nhận thức công tác giáo dục chính trị, tư tưởng phải đi trước, hoặc được thực hiện song song với hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị và công tác chuyên môn của cơ quan, đơn vị. Hàng năm, cấp ủy các cấp có trách nhiệm phối hợp với tập thể lãnh đạo đơn vị cùng cấp xây dựng kế hoạch cụ thể về công tác giáo dục chính trị, tư tưởng để đưa vào chương trình công tác của đơn vị. Đồng thời, cần quan tâm nâng cao hơn nữa chất lượng các lớp bồi dưỡng lý luận chính trị, bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng cho đội ngũ lãnh đạo cấp ủy đảng; bồi dưỡng, nâng cao nghiệp vụ chuyên môn, ngoại ngữ cho cán bộ, đảng viên.

Hai là, các cấp ủy đảng cần có chương trình, kế hoạch, đề án nhằm triển khai hiệu quả tinh thần, nội dung Nghị quyết số 21-NQ/TW, khóa XIII, mà trọng tâm là công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của các cơ quan, tổ chức trong toàn hệ thống chính trị phải đạt được mục tiêu thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; các nghị quyết của Trung ương về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; củng cố, tăng cường sự thống nhất, đồng thuận về tư tưởng, chính trị trong đội ngũ cán bộ, đảng viên; nâng cao ý chí phấn đấu thực hiện thành công sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tăng cường quản lý cán bộ, đảng viên cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, trước hết là bí thư cấp ủy và người đứng đầu cơ quan, đơn vị đối với công tác giáo dục chính trị,

tư tưởng. Cần xác định rõ các nội dung tiếp tục đổi mới phương thức thực hiện; nâng cao tính chiến đấu, giáo dục, thuyết phục và chất lượng, hiệu quả của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Tiến hành đồng thời công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với công tác tổ chức, cán bộ và công tác thi đua, khen thưởng, xử lý kỷ luật tổ chức đảng và đảng viên theo tinh thần Quy định số 69-QĐ/TW ngày 06/7/2022 của Bộ Chính trị quy định về kỷ luật đối với tổ chức đảng, đảng viên vi phạm. Cần gắn đổi mới công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với việc đẩy mạnh thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 về việc tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Trong đó, trọng tâm là thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên và tập trung ngăn chặn, đẩy lùi các biểu hiện suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” đối với cán bộ, đảng viên, đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Ba là, đổi mới phương thức lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đối với cán bộ, đảng viên. Định kỳ tổ chức giao ban đánh giá kết quả lãnh đạo, chỉ đạo công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của các tổ chức đảng với chính quyền cùng cấp để thống nhất đánh giá và xếp loại về đảng, chính quyền. Bí thư cấp ủy và người đứng đầu đơn vị chịu trách nhiệm báo cáo tình hình tư tưởng của cán bộ, đảng viên, quần chúng và kết quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của tổ chức đảng và cơ quan, đơn vị trước tập thể lãnh đạo hoặc toàn thể hội nghị. Thực hiện nghiêm việc kiểm điểm và xử lý trách nhiệm của cấp ủy, tập thể lãnh đạo cơ quan, đơn vị nếu để nội bộ mất đoàn kết và không kịp thời giải quyết những tiêu cực trong cơ quan, đơn vị. Việc kiểm tra, giám sát của cấp ủy các cấp phải gắn với phát hiện những nhân tố mới, biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến trong thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng.

Bốn là, tiếp tục đổi mới nội dung công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Trước hết là đổi mới cách tiếp cận những nội dung cốt lõi của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và những định hướng trong chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước cho sát với điều kiện thực tiễn đất nước và nhiệm vụ chính trị của các cơ quan, tổ chức trong toàn hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở. Các cơ quan Trung ương cần tiếp tục nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm củng cố nhận thức, lập trường quan điểm và năng lực vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Kiên quyết và kịp thời đấu tranh, phản bác những quan điểm sai trái của các thế lực thù địch nhằm xuyên tạc, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng ta. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả việc tổ chức học tập, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, bảo đảm 100% cán bộ, đảng viên tham gia. Cần ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin, qua đó phổ biến, giáo dục rộng khắp đến toàn thể đội ngũ cán bộ, đảng viên về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Định kỳ tổ chức thông tin chuyên đề, phổ biến tình hình thời sự trong nước và quốc tế cho đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Năm là, đổi mới và tăng cường công tác quản lý cán bộ, đảng viên. Cấp ủy và chính quyền các cấp cần triển khai thực hiện công khai, minh bạch hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, công tác đảng. Cần giao nhiệm vụ cho từng cấp ủy viên, đảng viên là cán bộ lãnh đạo, quản lý thực hiện công tác quản lý, kèm cặp, bồi dưỡng cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ, đảng viên trẻ; công tâm, khách quan khi đánh giá cán bộ, đảng viên. Thường xuyên rà soát, nắm tình hình tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, kịp thời biểu dương, nhân rộng những tấm gương đảng viên tốt, phê phán, uốn nắn những biểu hiện lệch lạc, tiêu cực trong cơ quan, đơn vị. Mỗi cán bộ, đảng viên, trước hết là bí thư cấp ủy và người đứng đầu cơ quan, đơn vị gương mẫu

đi đầu trong việc thực hiện nghiêm các quy chế, quy định của cơ quan, đơn vị và quy chế dân chủ ở cơ sở. Cấp ủy các cấp cần đưa nội dung kiểm tra, giám sát cấp ủy viên cùng cấp, đảng viên là lãnh đạo cơ quan, đơn vị vào chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát hàng năm, chú trọng kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy chế, quy định của cơ quan, đơn vị, quy chế dân chủ ở cơ sở, văn hóa công sở.

Sáu là, tiếp tục cụ thể hóa và triển khai hiệu quả Quy định số 101-QĐ/TW ngày 07/6/2012 của Ban Bí thư về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ chốt các cấp, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên liêm chính, thực sự là công bộc tận tụy của Nhân dân. Nhất quán trong việc lãnh đạo, chỉ đạo đảng ký học tập và làm theo làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn thể đội ngũ cán bộ, đảng viên. Cấp ủy và tập thể lãnh đạo cơ quan, đơn vị cần định kỳ đánh giá kết quả thực hiện của từng cán bộ, đảng viên và tập thể; công khai, minh bạch những ưu điểm để phát huy, nhân rộng; đồng thời thẳng thắn chỉ rõ những hạn chế để rút kinh nghiệm và có kế hoạch khắc phục, sửa chữa. Thường xuyên kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy chế, quy định của cơ quan, đơn vị và quy chế dân chủ ở cơ sở, tập trung vào công tác tổ chức cán bộ, công tác quản lý tài chính, tài sản và thực hiện chế độ, chính sách tiền lương, đãi ngộ. Thông qua công tác kiểm tra, giám sát để đánh giá định lượng kết quả của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong mỗi cơ quan, đơn vị và của mỗi cán bộ, đảng viên. Đưa kết quả việc thực hiện vào đánh giá, xếp loại hàng năm đối với tổ chức đảng và đảng viên./.

Ghi chú:

(1), (2), (3) Bộ Chính trị, *Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Hội nghị Trung ương lần thứ năm khóa XIII về tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới.*